

DANSKA STÓRVERKFAILLIÐ — sæð frá sjónarmiði arbeidaranna

Eisini í Föllum varð dúgliga tjakað um seinasta verkfallið í Danmark. Eina best verður hetta mál lýst við at skapa fram, hvat De samvirkende Fagforbund, — hövuðsleiðsla arbeidaranna — lat seta á prent aftaná verkfallið.

Skriv D. s. F. er soljóðandi:

Den danske arbejderbevægelse har siden sin oprindelse stillet sig på lovens grund, og på dette grundlag er de hidtidige store økonomiske, sociale og kulturelle fremskridt opnået.

I overensstemmelse hermed har fagbevægelsen stedse erkendt, at arbejdsforholdene bør ordnes ved kollektive overenskomster, men begge parter skal respektere, og at retstvister i overenskomstperioden skal afgøres på fredelig vis af de dertil oprettede fagretslige instanser.

Fagbevægelsen vender sig derfor imod ulovlige strejker og alle forsøg på at underminere de principper, på hvilke de kollektive aftaler hviler.

Fagbevægelsen anerkender det demokratiske princip og ansvar i sin organisatoriske opbygning, der forudsætter at de af medlemmerne valgte ledelser handler på medlemmernes vegne under ansvar overfor disse.

Kommunisternes mål er diktatur.

Den kommunistiske bevægelses mål er diktatur, partiherredomme og en fagbevægelse, der i et og alt underkastes partiets beslutninger. I de lande, hvor kommunisterne har magten, fastsættes lønnen af staten, og strejker betragtes som sabotage. Lad os i denne forbindelse erindre, hvad der for ikke så lang tid siden skete i det kommunistisk styrede Østtyskland, hvor russiske tanks nedkæmpede strejkende tyske arbejdere.

De kommunistiske partier i de demokratiske lande misbruger disse landes frihedsrettigheder agiterer for ulovlige strejker og søger at udnytte enhver form for misfornøjelse med det formål at styrte det demokratiske styre og erstatte det med et diktatur efter fremmed mønster.

Der er i dag udbredt utilfredshed blandt danske arbejdere, en utilfredshed, der er helt forståelig, når man tager arbejdsgevernes urimelige og afvisende politik i betragtning og de senere politiske begivenheder.

Initiativet bevaret hos Socialdemokratiet.

Det vil imidlertid være uforvarsligt at lade denne utilfredshed udløse sig til gunst for et diktatorsystems voldsmedetoder. Fagbevægelsens ledere frarådede og advarede mod statsindgreb, og dette principielle standpunkt fraviger vi ikke. Vi erkender imidlertid den socialdemokratiske regerings vanskeligheder som mindretalsregering og er klar over, at et politisk indgreb — på initiativ af et af de borgerlige partier i Folketinget — i form af tvungen voldgift var uundgåeligt.

Man bør vel også have i betragtning, at det for den socialdemokratiske folketingsgruppe vejede tungt i overvejelsen på deres side, at en fortsat

opretholdelse af regeringsmagten fremdeles bevarede initiativet hos socialdemokratiet for den mulige gennemførelse af folkepension og en ny og bedre skattelovgivning.

Fagbevægelsens ledelse mente imidlertid fremdeles at måtte fraråde indgrebene, ikke mindst fordi den mente, at en på demokratisk grundlag foretagen afstemning blandt arbejderne i sig selv var så fundamental for arbejderbevægelsen, at den ikke måtte annulleres.

Partiets standpunkt blev imidlertid udslyggende for begivenhederne — og det gentager vi, at dette har en begrundelse, der også må overvejes og indgå i diskussionen om arbejderbevægelsens fremtidige politik, en diskussion indenfor de faglige og politiske organisationer som alene er arbejderbevægelsen.

På den demokratiske socialismes grund.

Fagbevægelsens reaktion på arbejdsstridigheder kan og bør derfor ikke føre til, at arbejderne giver sig ind under kommunistisk ledelse og eventyrpolitik.

Vi står fremdeles på den demokratiske socialismes grundlag og vedkender os denne politiks grundsætninger. Er der noget i vor politik, partimæssigt eller fagligt, der er forkert, skal det rettes, men indenfor vore egne rækker og uden selvbestaltet indblanding fra kommunistisk side.

Løsningen af fremtidens opgaver kræver en enig arbejderbevægelse.

Dansk fagbevægelse er fri, men handler altid under ansvar. Vi er modstandere af tvungen voldgift. Vi ønsker strejkeretten i vort demokratiske samfund bevaret, og vi må finde frem til strejkerregler, der sikrer, at en lovlig strejke i alt væsentligt kun rammer de arbejdsgivere som strejken direkte sigter mod. Det er tillige blevet klart, at fagbevægelsen tiltrænger en modernisering af organisationsstrukturen, og at den må gøre sig stærkere gældende i det politiske liv gennem en fyldigere repræsentation. Ytringsfriheden under konfliktsituationer kan som eksempler fra andre lande viser, opretholdes gennem forstandige overenskomstmæssige aftaler. Disse spørgsmåls rette løsning bør være udgangen af den situation, som fagbevægelsen nu befinder sig i, men dette forudsætter stærk afstandtagen fra alle kommunistiske splittelsesforsøg.

Lad os derfor samle alle gode kræfter om løsningen af de store fremtidsopgaver, der frem for kræver en enig arbejderbevægelse.

Fiskimessan

50.000 menniskjur vitjaðu fiskarímessuna í Keypmannahavn, har eisini vit vóru umboðaðir. Av Føroyingum sjálvum var okkara partur ikki serliga væl umtóktur; men útlendingar tykja at hava hildið eitt sindur frægari um okkara lut.

Á messuni varð selt fyri 100

milj. kr. Hetta er ikki smávegis peningur.

Í heyst — sept.-oktbr. — verður nýggj »fiskerímessa« hildin, og stjórin fyri hesi »messuni«, Kurt Lissá, heldur fyri í fráfaringar-røðu síni:

— Messuleiðslan vónar, at tann vælvid, ein hevur hitt hjá myndugleikunum í samband við hesa messu, má halda áfram, nú ein fer undir at skapa 2. alheimsfiskarímessu. Henda vælvid er, sum ein vil skilja, ein treyt fyri, at ein slík fakmessa, har ein fjöld av útlenskum stjórnnum luttaka, kann eydnast her í landinum.»

Heiðursløn frá Carnegie-fonden

15. juni býtti Carnegie-fonden út heiðursløn til fólk, ið settu liv sítt í váða fyri at bjarga øðrum menniskjum frá deyða. Stórstu peningalónina, 500 kr., fekk ein 15-ára gamalur drongur í Klakksvík, Karl Andreassen á Akursmørk. Bragðið, hann verður heiðraður fyri, og sum vit áður hava umtalað, er, at hann bjargaði 3. 12—14 ára gomlum dreingjum frá at drukna á Borðoy-arvík.

Framleiðsla Dana

Danska brúksfelagsblaðið Samvirke sigur frá:

Ein skal aftur til byrjanina av hesi öld fyri at finna maka til ta framleiðsluøking, Danmark hevur avrikað, síðan heimsbardagin helt uppat. Seinasta ár vunnu vit í alt 28,5 milliardir kr. ella næstan 75 psst. meira enn bara 8 ár framm-undan, og sjálv um ein ógvuliga stórir partur av hesum stendur av prisøkingini, er hin veruliga framleiðsluøkingin umleið 28 pst.

Henda hækking er prógv fyri,

at vit avrika meira enn nakrantíð áður. So mikið óførari er avreksverkið, eftir sum teir arbeidsföra aldursklassarnir (15—16 ár) eru vaksnir minni enn hin samlaða fólkamongdin í tíðarskeiðinum. Tað eru vorðin fleiri børn og gomul enn hini arbeidsföra. Upp á fólkíð er framleiðsluøkingin frá 1947 til 1954 19 pst., men upp á tey arbeidsföra meira enn 23 pst.

Upp á fólkíð er hitt privata forbrúkið hækkað við 12 pst., men hitt almenne forbrúkið upp á fólkíð er tvífaldað.

Av allari landsinnkomuni fara nú tey 64 pst. iní til privat forbrúk, 11 pst. fara til alment forbrúk og 25 pst. fer sum nýggjur fløgu-peningur í vinnulivinum. Hin mikla hvervndin fer við 3 pst. av allari tjóðarinntøkuni.

Grind, eingin roykur.

Týskvöldið doyði grind norðuri í Sundum. Hon varð funnin norðanfyri og tí hildin til norðanfyri Streymin. Eini 150 lögdu beinini.

»Her er roykur og eingin grind«, tók Jákup á Møn til orða; men so var ikki hetta kvöld, tí har grind, men boð vóru ikki gjord av henni. Ymsa staðni frættu tó menn frá grindini sum slatur. Hetta var t. d. tilfellið á Oyri — næsta bygd við hvalvána. Teir, sum ikki vóru komnir eftir portum sínum, tá seðlarnir komu út, fingi einki. Har var alt selt í skundi. Havnarfólk kundu solíðis keypa sínar heimapartar í kjotbúðunum ígjár — 5 kr. kókið.

Hevur telefonverkið ikki skyldu at gera grindaboð?

Høsnaungar

til sølu.

P.f. Flogfenaður

Tlf. 8 & 15. — Viðareiði.

Ídnaðarfelagið

hevur fund hóskvöldið 28. juni kl. 8 í KFUM. Allir limir eiga at møta.

Tórshavn, hin 19. juni 1956.

Gudmund Isfeld

KUNNGERÐ

Orsakað av turki kemur nú so lítið drekkivatn í vatnbrunnarnar, at vandi er fyri stórum vatntroti. Tað verður tí her gjort kunnugt, at býráðið fyri at spara um vatnið letur vatnbrunnarnar steingja frá kl. 8 um kvöldið til kl. 7 á morgni.

Annars verður, so leingi vatntrot er, roynt at regulera vatnið soleiðis, at hvør býarpartur fær vatn 1—2 tímar hvønn dag.

Samstundis verður heitt á allar borgarar um at spara mest møgult um vatnið og ikki lata kranar standa og renna til onga nyttu. Um nakar verður varur við kranar, leiðningar o. a. ið loka, eiga hann beinanvegin at siga býráðsskrivstovuni frá.

Tórshavn, tann 15. juni.

Tórshavnar býráð.